

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z języka polskiego dla uczniów szkół podstawowych
organizowany przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty
w województwie kujawsko-pomorskim
w roku szkolnym 2021/2022**

Etap szkolny

MODEL ODPOWIEDZI

Zadanie 1. (0-2)

Przez kogo i z jakiego powodu Irenka została nazwana „Panna z mokrą głową?”

Poprawna odpowiedź: Irenka została tak nazwana przez księdza proboszcza.

Panna z mokrą głową to „człowiek, który postradał piętą kłepkę i wskutek tego najdziksze wyprawia swawole”.

Uznajemy wszystkie odpowiedzi, które oddają sens powyższego sformułowania.

Zadanie 2. (0-1)

„Brata chciała natchnąć duchem bohaterskim i nauczyć umiłowania swobody”.

Wymień jedno działanie Irenki, bohaterki powieści K. Makuszyńskiego, które miało służyć temu zamiarowi.

Poprawna odpowiedź:

- wsadziła brata na szczyt dachu, aby sam zszedł,
- spuściła brata w wiadrze na dno studni, aby oswoił się z grozą czeluści,
- zakopała brata w zaspie śnieżnej.

Uznajemy odpowiedzi niesprzeczne z treścią powieści „Panna z mokrą głową”.

Zadanie 3. (0-1)

Narrator zastanawia się, czy Irenka jest „w czepku urodzona”.

Wyjaśnij znaczenie związku frazeologicznego „być w czepku urodzonym”.

Poprawna odpowiedź:

Osoba, która ma dużo szczęścia, której wszystko przychodzi z łatwością.

Uznajemy odpowiedzi synonimiczne.

Zadanie 4. (0-2)

W podanym zdaniu określ części mowy i części zdania:

Za śnieżnym morzem zobaczyła nagle sine góry z wyłożonymi głowami.

Wyraz	Część mowy		Wyraz	Część zdania
za			za morzem	
śnieżnym			śnieżnym	
morzem			zobaczyła	
zobaczyła			nagle	
nagle			sine	
sine			góry	
góry			z głowami	
z			wyłożonymi	
wyłożonymi				
głowami				

Poprawna odpowiedź:

Wyraz	Część mowy		Wyraz	Część zdania
za	przyimek		za morzem	okolicznik
śnieżnym	przymiotnik		śnieżnym	przydawka
morzem	rzeczownik		zobaczyła	orzeczenie
zobaczyła	czasownik		nagle	okolicznik
nagle	przysłówek		sine	przydawka
sine	przymiotnik		góry	dopełnienie
góry	rzeczownik		z głowami	przydawka
z	przyimek		wyłożonymi	przydawka
wyłożonymi	im. przym. bierny			
głowami	rzeczownik			

Dopuszczalny 1 błąd w częściach mowy i 1 błąd w częściach zdania.

Uwaga! Jeżeli uczeń doprecyzuje typ części zdania, to musi to zrobić poprawnie.

Zadanie 5. (0-1)

Po przeczytaniu powieści K. Makuszyńskiego i obejrzeniu filmu określ, czy zagubienie się Irenki w górach i zachorowanie na zapalenie płuc było wydarzeniem, które

- A. występowało tylko w książce
- B. występowało tylko w filmie
- C. występowało w książce i w filmie
- D. nie występowało ani w książce, ani w filmie.

Poprawna odpowiedź: **B**

Zadanie 6. (0-1)

Kto i dlaczego nadał bohaterce powieści M. Musierowicz imię Ida?

Poprawna odpowiedź:

Imię Ida wymyślił ojciec (miłośnik łaciny, filolog klasyczny) ze względu na to, że dziewczynka urodziła się w marcu, a w tym właśnie miesiącu starożytni Rzymianie obchodzili idy marcowe.

Uznajemy każdą odpowiedź wskazującą na istnienie związku między imieniem bohaterki książki a idami marcowymi.

Zadanie 7. (0-1)

Wyjaśnij, dlaczego ciotka Felicja przeraziła się, widząc Idę (bohaterkę powieści „Ida sierpniowa”) handlującą wisiorkami na Rynku Jeżyckim?

Poprawna odpowiedź:

Ida handlowała zrobionymi przez siebie wisiorkami, wykrzykując swoje nazwisko. Otaczał ją tłum ludzi. Podszedł do niej milicjant. Ciotka obawiała się, że Ida będzie aresztowana.

lub: Ciotka bała się, że Ida, wykrzykując swoje nazwisko, skompromituje nie tylko siebie, ale i całą rodzinę.

Uznajemy inne odpowiedzi zgodne z treścią powieści.

Zadanie 8. (0-3)

Z tekstu piosenki Cz. Niemena zamieszczonego poniżej wypisz po jednym przykładzie środków stylistycznych:

a) epitet -

b) porównanie -

c) powtórzenie -

Dziwny jest ten świat

Czesław Niemen

Dziwny jest ten świat
Gdzie jeszcze wciąż
Mieści się wiele zła
I dziwne jest to
Że od tylu lat
Człowiekiem gardzi człowiek

Dziwny ten świat
Świat ludzkich spraw

Czasem aż wstyd przyznać się
A jednak często jest
Że ktoś słowem złym
Zabija tak jak nożem

Lecz ludzi dobrej woli jest więcej
I mocno wierzę w to
Że ten świat
Nie zginie nigdy dzięki nim
Nie nie nie nie
Przyszedł już czas
Najwyższy czas
Nienawiść zniszczyć w sobie

Lecz ludzi dobrej woli jest więcej
I mocno wierzę w to
Że ten świat
Nie zginie nigdy dzięki nim
Nie nie nie nie nie
Nadszedł już czas
Najwyższy czas
Nienawiść zniszczyć w sobie

Poprawna odpowiedź:

- a) epitet: np. dziwny świat, ten świat, świat spraw, ludzkich spraw,
b) porównanie: ktoś słowem złym zabija tak jak nożem
c) powtórzenie: np. nadszedł już czas najwyższy czas, nie nie nie nie;
Dziwny jest ten świat, Lecz ludzi dobrej woli jest więcej, I mocno wierzę w to, Że ten świat
Nie zginie nigdy dzięki nim; Nienawiść zniszczyć w sobie.

Przyznajemy po 1 punkcie za poprawnie wpisany przykład środka stylistycznego.

Zadanie 9. (0-2)

W 2 - 3 zdaniach napisz, jakie przesłanie niesie zamieszczony wyżej utwór „Dziwny jest ten świat”.

Poprawna odpowiedź:

Np. Świat jest pełen zła i nienawiści. Ludzie gardzą sobą, ranią innych słowami. Ludzie dobrej woli są w stanie zatrzymać zło. Aby zmienić świat, powinniśmy zacząć od siebie, pozbyć się nienawiści.

2p. – wypowiedź pełna

1p. wypowiedź niepogłębiona

Uznajemy inne odpowiedzi niesprzeczne z treścią tekstu.

Zadanie 10. (0-3)

Uzupełnij zdania informacjami zgodnymi z treścią „Mitów Greków i Rzymian” W. Markowskiej.

- a) Deukalion został ostrzeżony przed potopem przez
- b) Deukalion i Pyrra stworzyli nowych ludzi, rzucając za siebie
- c) Faeton był synem Zginął rażony piorunem przez ,
ponieważ
- d) Niobe obraziła boginię , bluźniąc, że to jej należąca jest chwała bogini, ponieważ

Poprawne odpowiedzi:

- a) Prometeusza
- b) kamienie
- c) Heliosa; Dzeusa, ponieważ powoził rydwanem ojca i doprowadził do zniszczeń i pożarów.
- d) Leto (Latona); ponieważ urodziła 7 synów i 7 córek.

Uczeń otrzymuje:

3p. za 7 – 6 poprawnych odpowiedzi

2p. za 5 – 4 poprawne odpowiedzi

1p. za 3 poprawne odpowiedzi.

Zadanie 11. (0-1)

Na podstawie treści wiersza J. Brzechwy „Lis i jaskółka” w 1- 2 zdaniach wyjaśnij sens sformułowania:
„Mówią odtąd jaskółki, że niedobre są spółki.”

Poprawna odpowiedź:

Jaskółka dwukrotnie została oszukana przez lisa. Dostosowywał on rodzaj sadzonych warzyw do części rośliny, która stanowiła jego część plonów.

Lub: Podejmując jakieś działania, lepiej liczyć tylko na siebie. Przekonała się o tym jaskółka, gdy została oszukana przez lisa.

Uznajemy inne odpowiedzi niesprzeczne z treścią utworu.

Zadanie 12. (0-4)

Uzasadnij pisownię podanych wyrazów. Dopisz w tabeli inną formę tego wyrazu oraz podaj inny wyraz, w którym obowiązuje taka sama zasada ortograficzna.

Wyraz	Inna forma wyrazu lub wyraz pochodny wyjaśniający pisownię	Zasada ortograficzna	Inny wyraz, którego pisownia jest zgodna z tą samą zasadą ortograficzną
wór			
wierzyć			
wyrażenie			
blacha			

Poprawna odpowiedź:

Wyraz	Inna forma wyrazu lub wyraz pochodny wyjaśniający pisownię	Zasada ortograficzna	Inny wyraz, którego pisownia jest zgodna z tą samą zasadą ortograficzną
wór	worek	„ó” wymienne	np. wóz
wierzyć	wiara	„rz” wymienne	np. mierzyć
wyrażenie	wyrazić	„ż” wymienne	np. zarażenie
blacha	blasze	„ch” wymienne	np. mucha

Uczeń otrzymuje po 1 punkcie za każdy poprawnie wypełniony wiersz tabeli.

Zadanie 13. (0-3)

Podane wyrazy zapisz poprawnie.

(na) pewno

(na) prawdę

(co) dziennie

(ciemno) zielony

(zielono) żółty

(w) ogóle

Poprawna odpowiedź:

na pewno, naprawdę, codziennie, ciemnozielony, zielono – żółty, w ogóle

Uczeń otrzymuje:

3p. za 6 - 5 poprawnych odpowiedzi

2p. za 4 – 3 poprawne odpowiedzi

1p. za 2 poprawne odpowiedzi.

Zadanie 14. (0-3)

Podane wyrazy podziel poprawnie na litery, głoski i sylaby

Wyraz	Podział na litery	Podział na głoski	Podział na sylaby
sierpniowa			
Felicja			
panna			

Poprawna odpowiedź:

Wyraz	Podział na litery	Podział na głoski	Podział na sylaby
sierpniowa	s-i-e-r-p-n-i-o-w-a	si-e-r-p-ni-o-w-a	np. sierp-nio-wa
Felicja	F-e-l-i-c-j-a	F-e-l-i-c-j-a	Fe-li-cja
pannie	p-a-n-n-i-e	p-a-n-ni-e	pan-nie

Przyznajemy po 1p. za każdą poprawnie wypełnioną linijkę.

Zadanie 15. (0-12)

Napisz wypracowanie na wybrany temat:

1. Porównaj powieść K. Makuszyńskiego z filmem „Panna z mokrą głową.” Które dzieło wywarło na Tobie większe wrażenie? Uzasadnij swój wybór, podając dwa argumenty.

Twoja praca powinna liczyć minimum 120 słów.

2. Dlaczego Herkules Poirot uznawany jest za wzór detektywa? Uzasadnij swoje zdanie, podaj dwa argumenty. Odwołaj się do utworu A. Christie.

Twoja praca powinna liczyć minimum 120 słów.

Uwaga!

W zadaniach krótkiej odpowiedzi nie obniżamy punktacji za błędy ortograficzne, interpunkcyjne, językowe.

Model oceniania zadania 15.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ

Uczeń może zdobyć maksymalnie 12 pkt

1. Treść

4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie. Przedstawia stanowisko autora. Zawiera trafną i wnikliwą argumentację. Zawiera logikę wyводу.	Praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie. Przedstawia stanowisko autora. Zawiera trafną argumentację. W przeważającej części zawiera logikę wyводу.	Praca w przeważającej części odnosi się do problemu sformułowanego w temacie. Przedstawia stanowisko autora. Zawiera częściowo trafną argumentację.	Praca jest luźno związana z problemem sformułowanym w temacie. Przedstawia stanowisko autora. Zawiera próbę argumentacji.	Praca nie odnosi się problemu sformułowanego w temacie lub praca nie zawiera argumentacji.

Uwagi:

- a) błąd rzeczowy świadczący o nieznajomości utworu powoduje obniżenie oceny o jeden poziom;
- b) w pracy krótszej od wyznaczonej objętości przyznaje się punkty wyłącznie za realizację tematu; za kompozycję, styl, język i zapis uczeń otrzymuje 0 punktów.

2. Kompozycja

Punkty	Kryterium
1	Praca logiczna, spójna; poprawne i konsekwentne wydzielanie akapitami kolejnych części kompozycyjnych pracy (minimum 2 akapity)
0	Odstępstwa od logiki i spójności wyводу; niekonsekwencja w stosowaniu akapitów

3. Styl wypowiedzi

Punkty	Kryterium
1	Styl adekwatny do wypowiedzi argumentacyjnej; sporadyczna niejednorodność stylistyczna
0	Styl nieadekwatny do wypowiedzi argumentacyjnej; liczne błędy stylistyczne

4. Język wypowiedzi

Punkty	Kryterium
3	Dopuszcza się 2 błędy językowe (składniowe, fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne)

2	Dopuszcza się 3-4 błędy językowe (składniowe, fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne)
1	Dopuszcza się 5 błędów językowych (składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych)
0	Więcej niż 5 błędów językowych (składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych)

5. Zapis

Punkty	Kryterium
3	Praca poprawna pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym; dopuszcza się 2 błędy interpunkcyjne
2	Dopuszcza się 1-2 błędy ortograficzne i 3-4 błędy interpunkcyjne
1	Dopuszcza się 3 błędy ortograficzne i 5-6 błędów interpunkcyjnych
0	Powyżej 3 błędów ortograficznych i 6 błędów interpunkcyjnych